

Standarde naționale de referință pentru învățământul preuniversitar

Standardul de referință (de calitate) **reprezintă, conform legii, descrierea cerințelor care definesc un nivel optimal de realizare a unei activități de către o organizație furnizoare de educație**, pe baza bunelor practici existente la nivel național, european sau mondial.

Standardele de referință se aplică domeniilor prevăzute de art. 10 al. OUG 75/2005. Pentru fiecare domeniu sunt definite **subdomenii**, pentru fiecare subdomeniu sunt formulați **indicatori**, iar la fiecare indicatori sunt definiți **descriptori**. Descriptorii sunt enunțuri care stabilesc, pentru fiecare indicator în parte cerințele efective pentru ca serviciile educaționale oferite de către organizația furnizoare de educație să fie considerate ca optime.

criterii	Subdomenii	Indicatori	Descriptori de calitate
A. Domeniul „Capacitate instituțională”			
a) structurile instituționale, administrative și manageriale	1. Management strategic	1.1. Existența, structura și conținutul documentelor proiective (proiectul de dezvoltare și planul de implementare).	<ul style="list-style-type: none"> • Existența, în proiectul de dezvoltare instituțională, a unor scopuri, obiective și programe rezultate din politicile și strategiile europene, naționale, regionale și locale privind educația și formarea profesională precum și la solicitarea beneficiarilor. • Atingerea scopurilor și obiectivelor stabilite în proiectul de dezvoltare și în planurile operaționale. • Satisfacția beneficiarilor față de documentele programatice ale unității școlare.
		1.2. Organizarea internă a unității de învățământ	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea, de către personalul școlii, a reglementărilor interne, a modului de organizare, de luare a deciziilor, de comunicare și de raportare. • Întrunirea periodică a organismelor consultative ale beneficiarilor.
		1.3. Existența și funcționarea sistemului de comunicare internă și externă	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicarea sistematică cu părinții și cu ceilalți beneficiari din comunitate. • Utilizarea feed-back-ului obținut de la educabili și de la părinți pentru optimizarea circulației informației în organizație.
	2. Management operațional	2.1. Funcționarea curentă a unității de învățământ	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea activității școlii de către cadrele didactice și de către principalele categorii de beneficiari. • Satisfacția personalului școlii și a principalelor categorii de beneficiari față de activitatea școlii.

criterii	Subdomenii	Indicatori	Descriptori de calitate
A. Domeniul „Capacitate instituțională”			
		2.2. Existența și funcționarea sistemului de gestionare a informației; înregistrarea, prelucrarea și utilizarea datelor și informațiilor	<ul style="list-style-type: none"> Difuzarea largă a tuturor informațiilor necesare implementării curriculumului național și desfășurării vieții școlare. Includerea, în baza de date existentă, și difuzarea informațiilor specifice unității școlare și contextului în care aceasta funcționează.
		2.3. Asigurarea serviciilor medicale pentru educabili	<ul style="list-style-type: none"> Accesul permanent al educabililor la servicii medicale prin cabinet propriu sau pe baza unor acorduri de asistență cu unități sanitare. Participarea personalului, a educabililor și, după caz, a părinților, la campaniile de prevenire a comportamentelor dăunătoare sănătății.
		2.4. Asigurarea securității tuturor celor implicați în activitatea școlară, în timpul desfășurării programului	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea procedurilor de gestionare a situațiilor de criză. Existența sentimentului de siguranță la majoritatea educabililor, părinților și cadrelor didactice în incinta școlii (inclusiv curtea, terenurile de sport și celelalte spații școlare) și în vecinătatea școlii.
		2.5. Asigurarea serviciilor de orientare și consiliere pentru educabili.	<ul style="list-style-type: none"> Accesul beneficiarilor și al personalului școlii la servicii de orientare și consiliere Existența programelor și a măsurilor de diminuare a violenței școlare. Utilizarea rezultatelor activităților de orientare și consiliere pentru îmbunătățirea documentelor programatice, a activității curente și a ofertei educaționale. Satisfacția beneficiarilor față de activitatea de orientare și consiliere de la nivelul unității școlare.
b) baza materială	1.Spații școlare	1.1. Existența și caracteristicile spațiilor școlare	<ul style="list-style-type: none"> Existența progresului, pe ultimii trei ani / de la ultima evaluare externă, în construirea / amenajarea și întreținerea spațiilor școlare. Satisfacția beneficiarilor privind spațiile școlare.
		1.2. Dotarea spațiilor școlare	<ul style="list-style-type: none"> Existența progresului, pe ultimii trei ani / de la ultima evaluare externă, în dotarea spațiilor școlare.
		1.3. Accesibilitatea spațiilor școlare	<ul style="list-style-type: none"> Acordarea de sprijin individual, privind accesul în spațiile școlare, pentru persoanele cu c.e.s. identificate la nivelul educabililor și al personalului școlii.
		1.4. Utilizarea spațiilor școlare	<ul style="list-style-type: none"> Existența progresului, pe ultimii trei ani / de la ultima evaluare externă, la indicatorii privind utilizarea spațiilor școlare. Satisfacția beneficiarilor în privința funcționalității spațiilor școlare.
	2. Spații administrative	2.1. Existența, caracteristicile și funcționalitatea spațiilor administrative	<ul style="list-style-type: none"> Accesul tuturor persoanelor interesate (personalul școlii, educabilii, părinții etc.) la spațiile administrative. Existența progresului, pe ultimii trei ani / de la ultima evaluare externă, în construirea / amenajarea și întreținerea spațiilor administrative.
	3.Spații auxiliare	3.1. Existența, caracteristicile și funcționalitatea spațiilor auxiliare	<ul style="list-style-type: none"> Existența progresului, pe ultimii trei ani / de la ultima evaluare externă, în construirea / amenajarea și întreținerea spațiilor auxiliare. Satisfacția beneficiarilor în privința funcționalității spațiilor auxiliare.
		3.2. Accesibilitatea spațiilor auxiliare	<ul style="list-style-type: none"> Acordarea de sprijin individual, privind accesul în spațiile auxiliare, pentru persoanele cu c.e.s. identificate la nivelul educabililor și al personalului școlii.
		3.3. Utilizarea spațiilor auxiliare	<ul style="list-style-type: none"> Existența progresului, în ultimii trei ani / de la ultima evaluare externă, la indicatorii privind utilizarea spațiilor auxiliare. Satisfacția beneficiarilor în privința funcționalității spațiilor școlare

criterii	Subdomenii	Indicatori	Descriptori de calitate
A. Domeniul „Capacitate instituțională”			
	4. Materialele și mijloacele de învățământ, auxiliarele curriculare	4.1. Dotarea cu mijloace de învățământ și cu auxiliare curriculare	<ul style="list-style-type: none"> Existența progresului, pe ultimii trei ani / de la ultima evaluare externă, la indicatorii privind dotarea cu mijloace de învățământ și auxiliare și în întreținerea acestora.
		4.2. Existența și dezvoltarea fondului bibliotecii școlare / centrului de documentare și informare	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea de către cadrele didactice și de către elevi a bibliotecii școlare / centrului de documentare și informare. Dezvoltarea fondului de carte / a fondului de material informatic și audio-video. Satisfacția personalului școlii și a principalelor categorii de beneficiari privind accesul la fondul bibliotecii școlare / centrului de documentare și informare.
		4.3. Dotarea cu tehnologie informatică și de comunicare	<ul style="list-style-type: none"> Existența progresului, pe ultimii trei ani / de la ultima evaluare externă, în dotarea cu și în utilizarea TIC (hardware și software)
		4.4. Accesibilitatea echipamentelor, materialelor, mijloacelor de învățământ și auxiliarelor curriculare	<ul style="list-style-type: none"> Adaptarea materialelor, mijloacelor de învățământ și auxiliarelor curriculare în funcție de nevoile speciale identificate.
	5. Documente școlare	5.1. Procurarea și utilizarea documentelor școlare și a actelor de studii	<ul style="list-style-type: none"> Absența erorilor de completare a documentelor școlare și a actelor de studii.
c) resurse umane	1. Managementul personalului	1.1. Managementul personalului didactic și de conducere	<ul style="list-style-type: none"> Existența și dezvoltarea politicilor de personal privind personalul didactic și de conducere. Satisfacția beneficiarilor față de activitatea personalului didactic.
		1.2. Managementul personalului didactic auxiliar și personalului nedidactic	<ul style="list-style-type: none"> Existența politicilor de personal privind personalul didactic auxiliar și nedidactic. Satisfacția beneficiarilor față de activitatea personalului didactic auxiliar și nedidactic.

Criteria	Subdomenii	Indicatori	Descriptori de calitate
B. Domeniul „Eficacitate educațională”			
a) conținutul programelor de studiu	1.Oferta educațională	1.1. Definirea și promovarea ofertei educaționale	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea metodelor de marketing în promovarea, la nivelul comunității, a ofertei educaționale.
		1.2. Existența parteneriatelor cu reprezentanți ai comunității	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea la nivelul unității școlare a proiectelor, programelor și activităților în parteneriat cu reprezentanții comunității.
	2.Curriculum	2.1. Proiectarea curriculumului	<ul style="list-style-type: none"> Proiectarea c.d.ș. / c.d.l. pornind de la nevoile identificate și de la politicile naționale, județene și locale. Luarea în considerare, în proiectarea curriculară, a achizițiilor anterioare de învățare ale educabililor. Luarea în considerare, în proiectarea curriculară, a dezvoltării laturii aplicative, practice, a competențelor dezvoltate. Selectarea manualelor și a celorlalte auxiliare curriculare în funcție de specificul unității școlare și de achizițiile anterioare de învățare ale educabililor. Proiectarea în echipă, cel puțin la nivelul ariei curriculare, a activităților de predare, învățare și evaluare (pentru învățământul gimnazial, liceal, postliceal și profesional). Participarea beneficiarilor la proiectarea activităților de predare, învățare, evaluare.
		2.2. Realizarea curriculumului	<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea unui echilibru între activitatea școlară a educabilului și celelalte tipuri de activități specifice vârstei. Realizarea unui învățământ incluziv prin mixarea sistematică a colectivelor de educabili Definirea clară a drepturilor și îndatoririlor cadrelor didactice și ale educabililor în predare, respectiv în învățare. Utilizarea, de către cadrele didactice, în activitățile curriculare și extracurriculare, a achizițiilor anterioare ale educabililor. Dezvoltarea, prin metodologia specifică, a capacității educabililor de a învăța din experiență și din practică. Utilizarea auxiliarelor curriculare și a mijloacelor de învățământ existente. Aplicarea unei metodologii didactice centrate pe elev. Oferirea, la cererea educabililor, de sprijin individual în învățare. Respectarea prevederilor din curriculumul național privind elementele specifice ale minorităților etnice, religioase sau de altă natură. Satisfacția beneficiarilor față de activitățile de învățare oferite.
b) rezultatele învățării	1.Performanțele școlare	1.1. Evaluarea rezultatelor școlare	<ul style="list-style-type: none"> Capacitatea fiecărui cadru didactic de a descrie pentru fiecare grupă / clasă și educabil a punctelor tari și a celor slabe privind realizarea obiectivelor curriculare. Folosirea, cu precădere, a stimulentei pozitive (lauda, încurajarea etc.). Folosirea sistematică, în activitățile de învățare, a autoevaluării și inter-evaluării educabililor. Cunoașterea de către educabili și, după caz, de către părinții acestora a planificării activităților de evaluare și a metodologiei utilizate. Validitatea și fidelitatea evaluării sumative. Înregistrarea rezultatelor școlare, inclusiv a evaluărilor de parcurs, și comunicarea acestora educabililor și, după caz, părinților. Expunerea rezultatelor activității educabililor în clase și în celelalte spații ale școlii. Existența progresului, în ultimii trei ani / de la ultima evaluare externă, privind continuarea studiilor sau, după caz, încadrarea în muncă a absolvenților. Existența progresului, în ultimii trei ani / de la ultima evaluare externă, privind rezultatele școlare corespunzătoare tipului de unitate școlară și categoriei de risc, raportat la Sistemul Național de Indicatori privind Educația (SNIE). Satisfacția beneficiarilor privind activitățile de evaluare.

criterii	Subdomenii	Indicatori	Descriptori de calitate
B. Domeniul „Eficacitate educațională”			
	2.Performanțele extrașcolare	2.1. Evaluarea rezultatelor la activitățile extracurriculare (extra-clasă și extra-școlare)	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului activităților extracurriculare facultative și / sau a procentului de participare pentru cadre didactice, educabili, părinți și alți membri ai comunității. • Contribuția directă și efectivă a fiecărei activități extracurriculare la realizarea scopurilor și obiectivelor stabilite prin politicile educaționale și documentele programatice de la nivel național, județean sau local.
c) activitatea de cercetare științifică sau metodică, după caz	1.Activitatea științifică și metodică	1.1. Activitatea științifică	<ul style="list-style-type: none"> • Participarea cadrelor didactice și / sau a unității școlare la activitatea de cercetare desfășurată la nivel local, regional, național sau internațional . • Utilizarea, în activitatea didactică, a rezultatelor cercetării de profil, desfășurată la nivel local, regional, național sau internațional.
		1.2. Activitatea metodică a cadrelor didactice	<ul style="list-style-type: none"> • Existența progresului privind participarea cadrelor didactice la activitățile metodice cu activități specifice (lecții demonstrative, referate, prezentări etc.). • Valorificarea, la nivelul unității școlare, a participării cadrelor didactice la activitățile metodice.
d) activitatea financiară a organizației	1.Activitatea financiară	1.1. Constituirea bugetului școlii	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea transparenței proiectării bugetare. • Implicarea partenerilor comunitari și a beneficiarilor în proiectarea bugetară.
		1.2. Execuția bugetară	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea transparenței execuției bugetare și publicarea rapoartelor financiare. • Inexistența / diminuarea neconformităților constatate de organismele de control financiar.

criterii	Subdomenii	Indicatori	Descriptori de calitate
C. Domeniul „Managementul calității”			
a) strategii și proceduri pentru asigurarea calității	1.Autoevaluarea instituțională	1.1. Existența și aplicarea procedurilor de autoevaluare instituțională	<ul style="list-style-type: none"> • Existența procedurilor proprii / adaptate de autoevaluare a activității proprii pentru domeniile și criteriile prevăzute de lege. • Implicarea membrilor comunității în procedurile de autoevaluare. • Inițierea, de către conducerea școlii, a activităților și procedurilor de asigurare și de îmbunătățire a calității pe baza rezultatelor autoevaluării și ale evaluărilor externe. • Existența unor proceduri sistematice de evaluare a satisfacției educabililor, părinților și altor membri semnificativi ai comunității în privința activităților esențiale și a domeniilor și criteriilor prevăzute de lege. • Existența procedurilor de analiză a culturii organizaționale.
	2.Managementul calității la nivelul organizației	2.1. Existența și aplicarea procedurilor interne de asigurare a calității	<ul style="list-style-type: none"> • Existența, în documentele programatice, a țințelor strategice, a activităților specifice și a procedurilor privind îmbunătățirea calității. • Existența procedurilor scrise pentru procesele fundamentale de la nivelul unității școlare. • Existența procedurilor de comunicare internă, decizie și raportare. • Existența procedurilor de identificare și de prevenire a perturbărilor majore în funcționarea unității școlare. • Existența procedurilor de control al documentelor și al înregistrărilor. • Cunoașterea și aplicarea procedurilor privind procesele fundamentale de la nivelul unității școlare. • Monitorizarea aplicării procedurilor interne de asigurare a calității și optimizarea acestora.
		2.2. Dezvoltarea profesională a personalului	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea feed-back-ului primit de la educabili, părinți și personalul școlii în optimizarea strategiilor și planurilor privind dezvoltarea profesională. • Existența procedurilor de monitorizare a aplicării în activitatea didactică a rezultatelor participării la programele de formare continuă și de dezvoltare profesională și a rezultatelor activității metodice și științifice. • Fundamentarea strategiei de dezvoltare a personalului pe rezultatele observării și monitorizării activității curente, utilizând criterii, metode și instrumente cunoscute de către cei implicați.
b) proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate	1.Revizuirea periodică a ofertei școlii	1.1. Revizuirea ofertei educaționale și a proiectului de dezvoltare	<ul style="list-style-type: none"> • Participarea sistematică a structurilor reprezentative ale beneficiarilor în revizuirea ofertei educaționale și a documentelor programatice. • Utilizarea “benchmarking-ului” (compararea cu buna practică în domeniu) pentru optimizarea ofertei educaționale. • Evaluarea sistematică a nivelului de satisfacție a educabililor și / sau părinților în privința ofertei educaționale. • Promovarea sistematică (prin afișare, menționare în documentele școlare și în cadrul activităților de predare, învățare, evaluare și extracurriculare) a valorilor cheie ale organizației școlare.
c) proceduri obiective și transparente de evaluare a învățării	1.Optimizarea procedurilor de evaluare a învățării	1.1. Existența și aplicarea procedurilor de optimizare a evaluării învățării	<ul style="list-style-type: none"> • Existența progresului în planificarea, realizarea și îmbunătățirea modalităților și procedurilor de evaluare a rezultatelor învățării. • Existența unor proceduri speciale de evaluare și de înregistrare a rezultatelor evaluării pentru grupurile vulnerabile / în situație de risc. • Participarea beneficiarilor la planificarea, realizarea și îmbunătățirea modalităților și procedurilor de evaluare a rezultatelor învățării.
d) proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral	1.Evaluarea corpului profesoral	1.1. Evaluarea calității activității corpului profesoral	<ul style="list-style-type: none"> • Existența progresului în planificarea, realizarea și îmbunătățirea modalităților și procedurilor de evaluare a activității corpului profesoral. • Existența indicatorilor de evaluare a corpului profesoral care se referă la progresul educabililor. • Satisfacția corpului profesoral privind strategiile și procedurile de evaluare a activității.

criterii	Subdomenii	Indicatori	Descriptori de calitate
C. Domeniul „Managementul calității”			
e) accesibilitatea resurselor adecvate învățării	1.Optimizarea accesului la resursele educaționale	1.1. Optimizarea accesului la resursele educaționale	<ul style="list-style-type: none"> • Existența progresului în planificarea, realizarea și îmbunătățirea accesului la resursele educaționale. • Satisfacția corpului profesoral și a beneficiarilor privind accesul la resursele educaționale.
f) baza de date actualizată sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității	1.Constituirea și actualizarea bazei de date	1.1. Constituirea bazei de date a unității de învățământ	<ul style="list-style-type: none"> • Colectarea și analiza informațiilor referitoare la nivelul de îndeplinire a indicatorii naționali privind educația (SNIE) și a celor cuprinși în standardele de naționale. • Actualizarea periodică a bazei de date a unității școlare privind standardele și a standardele de referință. • Existența progresului în privința cuprinderii, în baza de date a unității școlare, a informațiilor necesare îmbunătățirii calității educației.
g) transparența informațiilor de interes public cu privire la programele de studii și, după caz, certificatele, diplomele și calificările oferite	1.Asigurarea accesului la informație al persoanelor și instituțiilor interesate	1.1. Asigurarea accesului la oferta educațională a școlii	<ul style="list-style-type: none"> • Existența progresului în planificarea, realizarea și îmbunătățirea activității de relații publice. • Existența unei proceduri transparente de acces al persoanelor interesate la informațiile de interes public. • Utilizarea sistematică a feed-back-ului obținut de la educabili, părinți, angajatori și de la alți membri ai comunității pentru optimizarea ofertei educaționale. • Satisfacția beneficiarilor privind accesul la oferta educațională.
h) funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, conform legii	1.Funcționarea structurilor responsabile cu evaluarea internă a calității	1.1. Constituirea și funcționarea structurilor responsabile cu evaluarea internă a calității	<ul style="list-style-type: none"> • Punerea în aplicare, de către conducerea unității școlare, a măsurilor de îmbunătățire a calității. • Satisfacția personalului și a beneficiarilor privind funcționarea structurilor responsabile cu evaluarea internă a calității.